

קה:

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא

מסורת הש"ס

עין משפט
גור מצוה

בל שנחבאת בחיובנה. תימה אמאי קרי אין כמו רע לפי שאינה נחבאת בגורפו והלא היא רומת מחמיהן: על אדם שבהו רע שיבדו להסיטו טמא. תימה אמאי אין כמו רע שאין יכול להסיטו אמאי טמא הלל יעמא התמתן לעליון ועוד הטומאה נחביתים הוא ועמא טומאת שבעה כדאמר בפרק אין מעמידין (ע"ז) דף לו: וסו"ל כגון שמתחן נכרי שאינו מקבל טומאה וטמא העליון מעומאה דאורייתא א"כ אפילו התמתן ישראל וכגון שלושין הרבה נגדים דעומאה נחביתים לא מטמא אלא אדם אחד או נגד אחד אכל שני אין טמא אלא טומאת ערב ואין מטמא אדם וכלס ואפילו יעמא טומאה מדרבנן כמו שפי"י ר"י בפ"ק דשבת (דף י"ז.) גבי מרדע מ"מ שלטי לא הוי אלא ראשון ולא יעמא אדם: מטפחת שיהו"ר ר"ח גריס של למס וכן נראה דלא אשכחן שנתנין תפילין נמטפחת כי אם נכסין או נחיק: ארבעת סאין לכור. פי' במקום שראוי לנמות כור ולא גדל רק ארבע סאין דהיינו כדי נפילה דמקום שזרעית ד' סאין רגילות לנמות כור ובשני דר' אמי דריך לזרע ח' סאין לנמות כור ובסמוך גבי לקט מיירי נכור זרע: א

ל א ב ג ד ה ו ז ח ט י
 תמתיא משכב ומושב
 הלכה ז' סוג עשין רמב"ן
 לא ד ה ו ז ח ט י פ"י
 מלכות טומאת
 הלכה ז'
 לב ז ח ט י פ"ה הלכות
 תפלה הלכה ה' סוג
 עשין י' טו"ס פ"ה א"ח כ"י
 זו ספיק' ה' ו'כ' אלפס
 נכנסת פ"ג ח"י.
 ל' ח ט י פ"ד מ"ח
 תפילין הלכה ג' סוג
 עשין י' טו"ס פ"ה א"ח כ"י
 חל ונהיה' ו'כ' אלפס ס'ס
 ובהלכות תפילין ע"ה.
 ל' י ב מ"י פ"ד הלכות
 תפילין עשין הלכה ה'
 ה'
 ל' א ב ג ד ה ו ז ח ט י
 פ"ה ס"ה פ"ה מ"ח
 עשין ט' טו"ס פ"ה ח"י
 סגן ספיק' ח"י פ"ה
 סגן ספיק' ח"י פ"ה

מוסף רש"י
 מנכה. מחסר ובחובו כב
 ו'.

עלו. זו וטהור לאלין שכוה רע או לטובה ענף אלין שכוה רע: עמא. הטהור שמיין שהאלין או הסוכה כחה רע נכפפת תחתיהן וכדו העליון על התחתון ונשטן עליו מכוה של עליון וזין זכ שנשטן על הטהור וזין טהור שנשטן על הזו טמא: שאין בעיקרו לחוק. נדבחו רובע הקב: שנחבאת (א) בחיובנה. שנטמנת בלחיותה שהאוחז בה טומנה בכף ידו: המהלך כניס הפרס. שדה שגמרש בה קבר חשו לעגס כשעורה שמתמח נבגע ובמשא ארזו מטמא צהאל והיו שם אכניס שאין תקועות וקבועות בלחך והן נסתות מחמת העובר עליהן ועלם כשעורה ניסת מכוה. או רכב"ו מי שרואה לאכול טהרות על אדם או נהמה שכותן רע והולכיהו עליהן טמא הרכב לא מביע"א נרכב דעמא דגלאו היסט אכניס נמי טמא המהלך כניס הפרס אלא חף הרכב טמא דכיון דכח התמתן רע מחמת משא העליון ניספו והרי כוליו מסיטו הוא וכח התמתן אינו מועיל להלילו אלא"כ כמו יפה אכל אס היה כמו יפה לא חשיב משא העליון ואינו כמקטור: נוקטוס. זו לו: ארבעה קבין. הוי שיעור משוי: מפילין לחוריו. שאין כוננן מונע מלהתכוין לכו: רוללות. מתמעכות מחמת המשא: ואס לאו. שהוא קל או שאינו מוטל עליהן: באיזה משאוי. הוי רליאה: במקום תפילין. אלא תפילין של יד: אפילו מטפחת שלהן. שכורכין בה תפילין בלילה: אסור. להניח לשם משאוי על הראש בשעה שתפילין נמתקן מומחין: וכמה. יהא נמשאוי ויהא אסור להניחו על הראש אליב"א דר' שילא: ריבועא דריבועא. רביע ליתרא. דבר מועט הוא: סיד' סאין [זרע] לכור. לניח קרקע כור והוא אלף ותמש מאות אמה אורך של ג' אמה רוחב דחמר המשכן הוי סאתים והוא מאה על ג' וכור ג' סאין וזין מרובע וזין ארוך וקצר לפי חשבון זה שיעורו: אסכר'א לך. ללא דרבי אמי פליג דלרבי יוחנן רביה אלא שהעולם מחלקלקל והולך: צימ' ר' יוחנן הוה שמינה ארעא. ודיו לניח כור ד' סאין ובשני דר' אמי ככר הוכחשה וזריכה ח' סאין: הרוח שפזורה אס הועמריס. בשדה ויפסו את הלקט של עניים המפוזר בשדה ואין ידוע כמה לקט היה שם למטה מן העומרים

(א) וכן פ"ג ומ"ח.
 (ב) הלכות פ"ה ומ"ו.
 (ג) פ"ה פ"ה ומ"ח.
 (ד) נפ"ח: ניסת מכוה אפילו הוא מהלך על גבי אכניס או רוכב ורכב. ח' נ"א ד' סאין לניח כור קרקע זרע ועין רש"י.

הגהות הב"ח
 (א) נ"ב שנחבאת באחיובנה מן התם המהלך כניס הפרס על גבי אכניס שאינו יכול להסיטו על האדם ועל הסוכה שטמן יפה טהור: על גבי אכניס טהור: (ב) שם מפשילין טהור ואי"ו נמתק: (ג) ח"י ד"ה שנחבאת באחיובנה וכו' בשארזח בה:

הגהות הגר"א
 (א) נ"ב סאין ל"ל קבין: (ב) רש"י ד"ה רובע דגלאו רוב כ"י ר"ב אכל אכניס כתב רוב הגמות של אותה העיר ובניחית הראש רובע דגלאו:

דבי שילא אמרו אפילו מטפחת שלהן אסור להניח על הראש שיש בו תפילין וכמה אמר אביי אפילו רבעא דרבעא דפומבדיתא: אמר ר' יהודה מאי קצבה בכרי אלא אם יש בו כדי נפילה: וכמה כרי נפילה ר' אמי אמר רבי יוחנן ארבעה וא' סאין לכור רבי אמי דיליה אמר שמונת [ז] סאין לכור אמר ליה ההוא סבא לרב חמא בריה דרבה בר אבוה אסברה לך בשני דרבי יוחנן הוה שמינה ארעא בשני דרבי אמי הוה כחישא ארעא תנן התם ה' הרוח שפזורה את העומרים אומדים אותה כמה לקט ראויה לעשות ונותן לעניים רשב"ג אומר נותן לעניים כדי נפילה וכמה כדי נפילה כי אתא רב דימי אמר ר' אלעזר ואיתימא ר' יוחנן ארבעת קבין לכור בעי רבי ירמיה לכור זרע או לכור תבואה למפולת יד או למפולת שוורים ת"ש דכי אתא רבין א"ר אבוה א"ר אלעזר ואמרי לה אמר ר' יוחנן ארבעת קבין לכור זרע ועדיין תיבעי לך למפולת יד או למפולת שוורים תיקו: מתני' המקבל שדה מחבירו ואכלה חגב או נשדפה אם מכת מדינה היא מנכה לו מן חבורו אם אינה מכת מדינה אין מנכה לו מן חבורו ר' יהודה אומר אם קיבלה הימנו במעות בין כך ובין כך אינו מנכה לו מחבורו: גמ' ה"ד מכת מדינה אמר רב יהודה כגון דאישדוף רובא דבאגא עולא אמר כגון שנשדפו ארבע שדות מארבע רווחותיה אמר עולא בעו במערבא נשדף תלם אחד על פני כולה מאי נשתייר תלם אחד על פני כולה מהו אפסיקא בירא מאי אספסתא מאי

שמין אוחז ב"ד הולכין עליה ושמין כמה לקט שדה זו רליאה להעשות בכל שנה: רשב"ג אומר. אין הדבר דריך אומר כבר קצוב כדי נפילה ועומד ונותן לעניים כדי נפול לקט הקצוב. ולקמן מפרש לה: לכור זרע. לשדה שזרע בה כור או לשדה שלוקט בה כור תבואה. ואם תמלא לומר לכור זרע: למפולת יד או למפולת שוורים. יש מקום שזרעין את התבואה ביד יש מקום שנותנין הזרע בעגלה מנוקבת ומולכין השוורים את העגלה על המתריפה והזרע הוא נופל והולך והרכב זרע דריך למפולת שוורים יותר ממפולת יד. וקא מביע"א לן לשדה של זרע כור למפולת יד שלה שיערנו בלקט שלה ארבעת קבין או לכור זרע למפולת שוורים: מתני' מכת מדינה. מפרש בגמ'. והא לימא אלא בחכמתה דאי נקבלותא מאי מנכה איכא מה שימלאו יתלוקו: אינו מנכה. דלמר לו מולך גרס: בין כך ובין כך. אפילו היא מכת מדינה אינו מנכה שעל המעות לא נגורה גזירה הלכך לא עליה היתה פורענות זו: גמ' רובא דבאגא. [ז] רוב הנקעה זו בחוכה: נשדף תלם אחד. ולא יותר משדות שהן סביבותיה ואחוז תלם כל סביבות שדה זו: תלם. שורות המענה: נשפיר תלם אחד. כל סביבותיה שלא נשדפו שדות סביבותיה נשדפו וגם זו נשדפה: מהו. מי אמרין דכיון דנשתייר תלם אחד על פני כולה שלא לקחה אין זו מכת מדינה אלא מזלו או דלמא האי שורא לאו כלום היא: איפסיק בירא מהו. אס היז ארבע שדות שהן סביבותיה גורות ושאר שדות סביב סביב נשדפו מי אמרין ד' שדות סביבותיה לא נשדפו או דילמא אמר ליה אס היו זרועות חף הם נשדפו: איפסיק בירא. שדה כור הפסיק בין השדות לו: אספסתא. היו אותן סביבותיה זרועות שחת למאלל בהמה ולא נשדפו והן הפסיקו בין השדות לו: מאי